Жоба

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЗАҢЫ

Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексіне сот алқабилердің қатысуымен қарайтын істер санаттарын кеңейту бойынша өзгерістер енгізу туралы

1-бап. 2014 жылғы 4 шілдедегі Қазақстан Республикасының Қылмыстық-процестік кодексіне мынадай өзгерістер енгізілсін:

1) 52-баптың бірінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Бірінші сатыдағы соттарда қылмыстық істерді қарауды – судья жеке-дара, ал аса ауыр қылмыстар бойынша:

1) төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру;

2) бейбітшілікке және адамзат қауіпсіздігіне қарсы, конституциялық құрылыс негіздеріне және мемлекет қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар;

3) террористік және экстремистік қылмыстар;

4) соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған әскери қылмыстар;

5) қылмыстық топ құрамында жасалған қылмыстар;

6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, айыпталушының өтінішхаты

бойынша сот бір судья және он алқаби құрамында алқабилердің қатысуымен жүзеге асырады.

Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 116 (екінші және үшінші бөліктерінде), 125 (үшінші бөлігінің 1) тармағында), 128 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 132 (бесінші бөлігінде), 135 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 146 (екінші және үшінші бөліктерінде), 160, 163, 164 (екінші бөлігінде), 168, 249 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 335 (төртінші бөлігінде), 337 (төртінші және алтыншы бөліктерінде), 345 (төртінші бөлігінде), 345-1 (төртінші бөлігінде), 346 (бесінші және алтыншы бөліктерінде), 380-1 (екінші бөлігінің 6) тармағында)-баптарында көзделген қылмыстарды да айыпталушының өтінішхаты бойынша сот бір судья және он алқаби құрамында алқабилердің қатысуымен қарайды.»;

2) 308-баптың екінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«2. Қылмыстық істер жөніндегі мамандандырылған ауданаралық әскери соттардың соттылығына жатқызылған істерді қоспағанда, қылмыстық істер жөніндегі мамандандырылған ауданаралық соттардың соттылығына Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде көзделген аса ауыр қылмыстар туралы, 116 (екінші және үшінші бөліктерінде), 146 (екінші және үшінші бөліктерінде), 249 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 335 (төртінші бөлігінде), 337 (төртінші және алтыншы бөліктерінде), 345 (төртінші бөлігінде), 345-1 (төртінші бөлігінде), 346 (бесінші және алтыншы бөліктерінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы қылмыстық істер жатады.»;

3) 309-баптың екінші бөлігінің 2) тармағы мынадай редакцияда жазылсын:

«2) Қазақстан Республикасының Қарулы Күштерінде, басқа да әскерлерде және әскери құралымдарда шақыру немесе келісімшарт бойынша әскери қызмет өткеріп жүрген әскери қызметшілер, әскери жиындардан өту кезінде запастағы азаматтар, өздерінің қызметтік міндеттерін орындауға байланысты немесе әскери бөлімдер, құрамалар және мекемелер орналасқан жерде осы бөлімдердің, құрамалардың, мекемелердің азаматтық персонал адамдары жасаған, Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде көзделген басқа да аса ауыр қылмыстар туралы, 116 (екінші және үшінші бөліктерінде), 146 (екінші және үшінші бөліктерінде), 249 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 335 (төртінші бөлігінде), 337 (төртінші және алтыншы бөліктерінде), 345 (төртінші бөлігінде), 345-1 (төртінші бөлігінде), 346 (бесінші және алтыншы бөліктерінде)-баптарында көзделген қылмыстар туралы қылмыстық істер жатады.»;

4) 321-баптың төртінші бөлігі мынадай редакцияда жазылсын:

«4. Алдын ала тыңдау барысында судья Қазақстан Республикасының Қылмыстық кодексінде көзделген аса ауыр қылмысты жасады деп, сондай-ақ 116 (екінші және үшінші бөліктерінде), 125 (үшінші бөлігінің 1) тармағында), 128 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 132 (бесінші бөлігінде), 135 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 146 (екінші және үшінші бөліктерінде), 160, 163, 164 (екінші бөлігінде), 168, 249 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 335 (төртінші бөлігінде), 337 (төртінші және алтыншы бөліктерінде), 345 (төртінші бөлігінде), 345-1 (төртінші бөлігінде), 346 (бесінші және алтыншы бөліктерінде), 380-1 (екінші бөлігінің 6) тармағында)-баптарында көзделген қылмыстарды жасады деп айыпталатын сотталушыдан оның ісін алқабилердің қатысуымен қарау туралы өтінішхатының бар-жоғы туралы, егер мұндай өтінішхат мәлімделген болса, оның өз өтінішхатын қолдайтынын-қолдамайтынын анықтайды. Мұндай өтінішхат:

1) төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру;

2) бейбітшілікке және адамзат қауіпсіздігіне қарсы, конституциялық құрылыс негіздеріне және мемлекет қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар;

3) террористік және экстремистік қылмыстар;

4) соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған әскери қылмыстар;

5) қылмыстық топ құрамында жасалған қылмыстар;

6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қарау жағдайында сұратылмайды.»;

5) 631-баптың бірінші және екінші бөліктері мынадай редакцияда жазылсын:

«1. Сот алқабилердің қатысуымен:

1) төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру;

2) бейбітшілікке және адамзат қауіпсіздігіне қарсы, конституциялық құрылыс негіздеріне және мемлекет қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар;

3) террористік және экстремистік қылмыстар;

4) соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған әскери қылмыстар;

5) қылмыстық топ құрамында жасалған қылмыстар;

6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар туралы істерді қарайды.

Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 116 (екінші және үшінші бөліктерінде), 125 (үшінші бөлігінің 1) тармағында), 128 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 132 (бесінші бөлігінде), 135 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 146 (екінші және үшінші бөліктерінде), 160, 163, 164 (екінші бөлігінде), 168, 249 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 335 (төртінші бөлігінде), 337 (төртінші және алтыншы бөліктерінде), 345 (төртінші бөлігінде), 345-1 (төртінші бөлігінде), 346 (бесінші және алтыншы бөліктерінде), 380-1 (екінші бөлігінің 6) тармағында)-баптарында көзделген қылмыстарды да сот алқабилердің қатысуымен қарайды.

2. Егер адам Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің бірнеше бабында көзделген қылмыстарды жасады деп айыпталса, егер қылмыстардың мұндай жиынтығына Қазақстан Республикасы Қылмыстық кодексінің 116 (екінші және үшінші бөліктерінде), 125 (үшінші бөлігінің 1) тармағында), 128 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 132 (бесінші бөлігінде), 135 (төртінші бөлігінің 1) тармағында), 146 (екінші және үшінші бөліктерінде), 160, 163, 164 (екінші бөлігінде), 168, 249 (екінші бөлігінде), 317 (төртінші бөлігінде), 335 (төртінші бөлігінде), 337 (төртінші және алтыншы бөліктерінде), 345 (төртінші бөлігінде), 345-1 (төртінші бөлігінде), 346 (бесінші және алтыншы бөліктерінде), 380-1 (екінші бөлігінің 6) тармағында)-баптарында көзделген қылмыстың, сондай-ақ:

1) төтенше ахуал жағдайларында және жаппай тәртіпсіздіктер барысында жасалған адам өлтіру;

2) бейбітшілікке және адамзат қауіпсіздігіне қарсы, конституциялық құрылыс негіздеріне және мемлекет қауіпсіздігіне қарсы қылмыстар;

3) террористік және экстремистік қылмыстар;

4) соғыс уақытында немесе ұрыс жағдайында жасалған әскери қылмыстар;

5) қылмыстық топ құрамында жасалған қылмыстар;

6) кәмелетке толмағандардың жыныстық тиіспеушілігіне қарсы аса ауыр қылмыстар туралы істерді қоспағанда, аса ауыр қылмыстар санатына жатқызылған қылмыстың ең болмағанда біреуі кірсе, айыпталушының өз ісін сотқа алқабилердің қатысуымен қаратуға құқығы бар.».

2-бап. Осы Заң 2024 жылғы 1 қаңтардан бастап қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының
Президенті

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ МӘЖІЛІСІНІҢ АППАРАТЫ * ҚҰЖАТТАМАМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ БӨЛІМІ

Құжаттамамен қамтамасыз ету бөлімінің сектор меңгерушісі Н. Шайынтаева.

Проект

З А К О Н
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

О внесении изменений в Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан по расширению категорий дел, рассматриваемых судом с участием присяжных заседателей

Статья 1. Внести в Уголовно-процессуальный кодекс Республики Казахстан от 4 июля 2014 года следующие изменения:

1) часть первую статьи 52 изложить в следующей редакции:

«1. Рассмотрение уголовных дел в судах первой инстанции осуществляется единолично судьей, а по особо тяжким преступлениям по ходатайству обвиняемого – судом с участием присяжных заседателей в составе одного судьи и десяти присяжных заседателей, за исключением дел о (об):

1) убийствах, совершенных в условиях чрезвычайной ситуации и в ходе массовых беспорядков;

2) преступлениях против мира и безопасности человечества, против основ конституционного строя и безопасности государства;

3) террористических и экстремистских преступлениях;

4) воинских преступлениях, совершенных в военное время или боевой обстановке;

5) преступлениях, совершенных в составе преступной группы;

6) особо тяжких преступлениях против половой неприкосновенности несовершеннолетних.

Преступления, предусмотренные статьями 116 (частями второй и третьей), 125 (пунктом 1) части третьей), 128 (пунктом 1) части четвертой), 132 (частью пятой), 135 (пунктом 1) части четвертой), 146 (частями второй и третьей), 160, 163, 164 (частью второй), 168, 249 (частью второй), 317 (частью четвертой), 335 (частью четвертой), 337 (частями четвертой и шестой), 345 (частью четвертой), 345-1 (частью четвертой), 346 (частями пятой и шестой), 380-1 (пунктом 6) части второй) Уголовного кодекса Республики Казахстан, также рассматриваются по ходатайству обвиняемого судом с участием присяжных заседателей в составе одного судьи и десяти присяжных заседателей.»;

2) часть вторую статьи 308 изложить в следующей редакции:

«2. Специализированным межрайонным судам по уголовным делам подсудны уголовные дела об особо тяжких преступлениях, о преступлениях,

предусмотренных статьями 116 (частями второй и третьей), 146 (частями второй и третьей), 249 (частью второй), 317 (частью четвертой), 335 (частью четвертой), 337 (частями четвертой и шестой), 345 (частью четвертой), 345-1 (частью четвертой), 346 (частями пятой и шестой) Уголовного кодекса Республики Казахстан, за исключением дел, отнесенных к подсудности специализированных межрайонных военных судов по уголовным делам.»;

3) пункт 2) части второй статьи 309 изложить в следующей редакции:

«2) о других особо тяжких преступлениях, о преступлениях, предусмотренных статьями 116 (частями второй и третьей), 146 (частями второй и третьей), 249 (частью второй), 317 (частью четвертой), 335 (частью четвертой), 337 (частями четвертой и шестой), 345 (частью четвертой), 345-1 (частью четвертой), 346 (частями пятой и шестой) Уголовного кодекса Республики Казахстан, совершенных военнослужащими, проходящими воинскую службу по призыву или контракту в Вооруженных Силах Республики Казахстан, других войсках и воинских формированиях, гражданами, пребывающими в запасе, во время прохождения ими воинских сборов, лицами гражданского персонала воинских частей, соединений, учреждений в связи с исполнением ими служебных обязанностей или в расположении этих частей, соединений и учреждений.»;

4) часть четвертую статьи 321 изложить в следующей редакции:

«4. В ходе предварительного слушания судья выясняет у подсудимого, обвиняемого в совершении особо тяжкого преступления, а также в совершении преступлений, предусмотренных статьями 116 (частями второй и третьей), 125 (пунктом 1) части третьей), 128 (пунктом 1) части четвертой), 132 (частью пятой), 135 (пунктом 1) части четвертой), 146 (частями второй и третьей), 160, 163, 164 (частью второй), 168, 249 (частью второй), 317 (частью четвертой), 335 (частью четвертой), 337 (частями четвертой и шестой), 345 (частью четвертой), 345-1 (частью четвертой), 346 (частями пятой и шестой), 380-1 (пунктом 6) части второй) Уголовного кодекса Республики Казахстан, о наличии у него ходатайства о рассмотрении его дела с участием присяжных заседателей, а в случае, если такое ходатайство заявлено, поддерживает ли он свое ходатайство. Такое ходатайство не запрашивается в случае рассмотрения дел о (об):

1) убийствах, совершенных в условиях чрезвычайной ситуации и в ходе массовых беспорядков;

2) преступлениях против мира и безопасности человечества, против основ конституционного строя и безопасности государства;

3) террористических и экстремистских преступлениях;

4) воинских преступлениях, совершенных в военное время или боевой обстановке;

5) преступлениях, совершенных в составе преступной группы;

6) особо тяжких преступлениях против половой неприкосновенности несовершеннолетних.»;

5) части первую и вторую статьи 631 изложить в следующей редакции:

«1. Суд с участием присяжных заседателей рассматривает дела об особо тяжких преступлениях, за исключением дел о (об):

1) убийствах, совершенных в условиях чрезвычайной ситуации и в ходе массовых беспорядков;

2) преступлениях против мира и безопасности человечества, против основ конституционного строя и безопасности государства;

3) террористических и экстремистских преступлениях;

4) воинских преступлениях, совершенных в военное время или боевой обстановке;

5) преступлениях, совершенных в составе преступной группы;

6) особо тяжких преступлениях против половой неприкосновенности несовершеннолетних.

Преступления, предусмотренные статьями 116 (частями второй и третьей), 125 (пунктом 1) части третьей), 128 (пунктом 1) части четвертой), 132 (частью пятой), 135 (пунктом 1) части четвертой), 146 (частями второй и третьей), 160, 163, 164 (частью второй), 168, 249 (частью второй), 317 (частью четвертой), 335 (частью четвертой), 337 (частями четвертой и шестой), 345 (частью четвертой), 345-1 (частью четвертой), 346 (частями пятой и шестой), 380-1 (пунктом 6) части второй) Уголовного кодекса Республики Казахстан, также рассматриваются судом с участием присяжных заседателей.

2. Если лицо обвиняется в совершении преступлений, предусмотренных несколькими статьями Уголовного кодекса Республики Казахстан, обвиняемый имеет право на рассмотрение его дела судом с участием присяжных заседателей, если в такую совокупность преступлений входит хотя бы одно преступление, предусмотренное статьями 116 (частями второй и третьей), 125 (пунктом 1) части третьей), 128 (пунктом 1) части четвертой), 132 (частью пятой), 135 (пунктом 1) части четвертой), 146 (частями второй и третьей), 160, 163, 164 (частью второй), 168, 249 (частью второй), 317 (частью четвертой), 335 (частью четвертой), 337 (частями четвертой и шестой), 345 (частью четвертой), 345-1 (частью четвертой), 346 (частями пятой и шестой), 380-1 (пунктом 6) части второй) Уголовного кодекса Республики Казахстан, а также отнесенное к категории особо тяжких преступлений, за исключением дел о (об):

1) убийствах, совершенных в условиях чрезвычайной ситуации и в ходе массовых беспорядков;

2) преступлениях против мира и безопасности человечества, против основ конституционного строя и безопасности государства;

3) террористических и экстремистских преступлениях;

4) воинских преступлениях, совершенных в военное время или боевой обстановке;

5) преступлениях, совершенных в составе преступной группы;

6) особо тяжких преступлениях против половой неприкосновенности несовершеннолетних.».

Статья 2. Настоящий Закон вводится в действие с 1 января 2024 года.

Президент
Республики Казахстан

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ ПАРЛАМЕНТІ ШАРУАШЫЛЫҒЫН ЖҮРГІЗУДІҢ ЖӨЛІСІНІҢ АППАРАТЫ
ҚҰЖАТТАМАМЕН ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ БӨЛІМІ

Верно: Заведующий сектором Отдела документационного обеспечения
[signature] Н. Шатынбаева.